

18 בדצמבר 2012

ברחבי יהודה ושומרון קיימה חמאס עצרות רחבות היקף לציון יום השנה ה-25 להקמתה. עצרות אלה, שהתקיימו בהיתר הרשות הפלסטינית, הפכו להפגנת כוח של חמאס ובמה להסתה בזכות הטרור

בתערוכה, שארגנה חמאס באוניברסיטת ביר זית הוצגו דגמי רקטות ארוכות טווח (75M) בהן נעשה שימוש במבצע "עמוד ענן". בכניסה לתערוכה (מימין) הונח דגל ישראל על מנת שכל המבקרים יפסעו עליו (פלסטין אל'אן, 5 בדצמבר 2012)

כללי

1. לאחרונה אפשרה הרשות הפלסטינית לפעילי חמאס ביהודה ושומרון לקיים, **אירועים ציבוריים רחבי היקף** לציון יום השנה ה-25 ליסוד חמאס במרכזי הערים ובקמפוסים ביהודה ושומרון. היתר זה מומש בשורה של מפגנים ואירועים בעיקר בערים הגדולות (שכם, חברון, ראמאללה, קלקיליה וטול כרם) ובמוסדות אקדמיים. האירועים, בהם נטלו חלק אלפים רבים של משתתפים, היוו **מפגן כוח בולט עבור חמאס ביהודה ושומרון לאחר כארבע שנים בהן אסרה או הגבילה הרשות הפלסטינית פעילות של חמאס בהיקף שכזה**. מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית פיקחו על העצרות ומנעו הפיכתם לעימותים אלימים עם צה"ל.

2. בעצרות הושם דגש על **ביסוסו של "נראטיב הניצחון" במבצע "עמוד ענן"**. המפגינים נשאו דגמים של רקטות ושמעו נאומים של פעילי חמאס ביהודה ושומרון וברצועת עזה. בנאומים הללו, במיוחד של פעילי חמאס מרצועת עזה, הושם דגש על חשיבותה של דרך הטרור ("ההתנגדות" והג'האד) כדרך היחידה להשבת "זכויותיהם" המלאות של הפלסטינים (קרי, חיסולה של מדינת ישראל). במקביל קראו פעילים בכירים של חמאס לחזק את ה"התנגדות" בגדה בהדגישם, כי כל

התנאים המקומיים, האזוריים והבינלאומיים הבשילו לפרוץ אינתיפאדה שלישית, "שתהא מכרעת וקשה"¹.

3. מתן ההיתר החריג לחמאס לקיום עצרות רבות משתתפים ביהודה ושומרון הינו חלק ממגמה של הרשות להרחיב את גבולות הלגיטימציה, שהיא מעניקה למתחריה הפוליטיים ולקדם אווירה של פיוס². מגמה זאת באה לידי ביטוי בשנה וחצי האחרונים, בעיקר מאז הסכם הפיוס (שנחתם במאי 2011) ועסקת שליט (אוקטובר 2011). בתקופה זאת הגבירה חמאס באופן משמעותי את מינון הופעותיה במרחב הציבורי ביהודה ושומרון, בעיקר בנושאים הנתפסים כקונצנזוס ברחוב הפלסטיני (דוגמת מאבק האסירים). במקביל מאפשרת הרשות הפלסטינית לכלי התקשורת של חמאס לפעול ביהודה ושומרון ולסקר את ההתרחשויות השונות, בראי הנארטיב של חמאס ותוך הסתה לטרור ודרבון התושבים להתקומם נגד ישראל. בולטים ערוץ אלאקצא המשדר מרצועת עזה וערוץ אלקדס המשדר מבירות המפעילים כתבי שטח ביהודה ושומרון.

4. הרשות הפלסטינית אישרה לחמאס לקיים עצרות רבות משתתפים, ככל הנראה על רקע הבנתה, כי באווירה שנוצרה בעולם הערבי בכלל וברחוב הפלסטיני בפרט, קשה למנוע עצרות מעין אלו זו ועל כן עדיף לאפשר "שחרור לחץ" בפיקוח הרשות ומנגנוני הביטחון שלה. בנוסף לכך, יתכן שיש במתן ההיתר משום איתות לישראל ולקהילה הבינלאומית על השלכות אפשריות של הקיפאון המדיני והצורך לחזק את הרשות.

5. ההשתתפות הנרחבת של הציבור הפלסטיני בעצרות משקפת, להערכתנו, תמיכה רבה לה זוכה חמאס ביהודה ושומרון³. תמיכה זאת בחמאס וההסתה לטרור, הנלווית אליה, עלולים להערכתנו לתרום למגמה של עליית מפלס האלימות ביהודה ושומרון, גם אם צפוי, שהרשות הפלסטינית תעשה מאמץ למנוע יציאת האירועים האלימים מכלל שליטה. יוזכר בהקשר לכך, כי מפלס האלימות ביהודה ושומרון, המוצא ביטוי בעיקר בפעילות "עממית" מסוגים שונים (ידידי אבנים, השלכת בקבוקי תבערה ותקיפת חיילי צה"ל) נמצא בקו עליה מאז מבצע "עמוד ענן" וביתר שאת מאז שדרוג מעמדה של הרשות הפלסטינית באו"ם.

¹ ראו התבטאות של יוסף רזקה, יועצו המדיני של אסמאעיל הניה, כי אינתיפאדה שלישית נגד ה"כיבוש" בגדה המערבית קרובה מאוד (אלרסאלה.נט, 15 בדצמבר 2012). צאלח אלעארורי, חבר הלשכה המדינית של חמאס, ציין כי לאחר ה"ניצחון" בעזה של ה"התנגדות" יש לחזק את ה"התנגדות" בגדה, לעצור את ההתנחלויות ולבלום את ישראל (ערוץ אלאקצא, 13 בדצמבר 2012).

² מגמה זו באה לידי ביטוי בכך הרשות הפלסטינית נתנה היתרים לקיים עצרות של גופים עוינים מתחרים דוגמת הג'האד האסלאמי בפלסטין, סיעת הסטודנטים של חמאס ומפלגת השחרור (חזב אלתחרי).

³ אינדיקציה לאהדה לה זוכה חמאס ביהודה ושומרון ניתן למצוא בסקר דעת קהל, אשר נערך ע"י המרכז הפלסטיני למחקרים מדיניים ולסקרים של חליל שקאקי. הסקר שבוצע ב-13-15 בדצמבר 2012 הצביע על תמיכה ציבורית הולכת וגוברת באסמאעיל הניה ועל ירידה בתמיכה באבו מאזן. על פי הסקר לו היו נערכות בחירות לנשיאות הרשות, בטווח הזמן המידי, 48% מהבוחרים היו מצביעים להניה לעומת 45% לאבו מאזן, אם שניהם היו מתמודדים זה כנגד זה.

אירועי חמאס לציון יום השנה להקמת התנועה

כללי

6. את יום השנה ה-25 להקמת התנועה ציינה חמאס בסדרת עצרות ומפגנים רבי משתתפים ברחבי יהודה ושומרון. עצרות מרכזיות נערכו בעיקר בערים הגדולות ביניהן **שכם, חברון, ראמאללה, קלקיליה וטול כרם**. באירועים אלה ניתן דגש בעיקר ל"נראטיב הניצחון" של ה"התנגדות" במבצע "עמוד ענן" והמפגינים **נשאו דגמי רקטות** (המסמלות את דרך "ההתנגדות והניצחון"). באירועים השתתפו בכירי חמאס כמו גם בכירים מארגונים נוספים. חלק מהדוברים בעצרות, במיוחד פעילי חמאס מרצועת עזה, שנשאו נאומים טלפוניים מרחוק, דיברו **בזכות ה"התנגדות" וה"ג'האד"**. העצרות נערכו תחת עינם הפקוחה של מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית, שמנעו הפיכתם לעימותים עם צה"ל.

כרזה של חמאס לרגל העצרות ביהודה ושומרון לציון מלאת 25 שנים להקמת התנועה: "הגדה מחדשת את התחייבותה ונשבעת אמונים להתנגדות" (דף הפייסבוק אג'נאד, 15 בדצמבר 2012)

האירועים בחברון

7. בחברון התקיימה עצרת רבת משתתפים בה השתתפו **עזיז דויכ**, יו"ר המועצה המחוקקת מטעם חמאס ונציגי הארגונים הפלסטינים בעיר. אסמאעיל הניה בירך טלפונית את המשתתפים בעצרת. בדברים שנשא עזיז דויכ הוא הפנה קריאה לאבו מאזן לשים קץ לפילוג הפנים-פלסטיני, להפסיק את המעצרים הפוליטיים ביהודה ושומרון ולשחרר את פעילי חמאס המצויים בבתי הכלא של הרשות (צפא, 14 בדצמבר 2012). **שוטרים פלסטיניים עקבו מרחוק אחר מהלכי העצרת ומנעו ממפגינים להתקרב למוקדי היכוך עם כוחות צה"ל** (דף הפייסבוק אג'נאד, 14 בדצמבר 2012).

מימין: העצרת לציון יום השנה ה-25 להקמת חמאס שהתקיימה בחברון (פורום חמאס, 14 בדצמבר 2012). משמאל: שוטרים פלסטיניים מונעים ממפגינים פלסטיניים להתקרב למוקדי החיכוך עם כוחות צה"ל (דף הפייסבוק אג'נאד, 14 בדצמבר 2012)

עצרת חמאס באוניברסיטת הפוליטכניקום בחברון

8. ב-18 בדצמבר קיימה חמאס עצרת באוניברסיטת הפוליטכניקום בחברון. באירוע השתתפו מאות סטודנטים אשר הניפו דגלי חמאס וערכו מפגן צבאי כשהם לבושים במדים צבאיים ונושאים דגמים של רקטות. כמו כן השתתפו בעצרת עזיז דויכ, יו"ר המועצה המחוקקת מטעם חמאס, חברי מועצה נוספים מטעם הארגון, נציגים מהנהלת האוניברסיטה, משפחות מחבלים הרוגים ואסירים פלסטיניים. בנואם, שנשא עזיז דויכ, ברך את "השהידים" בוגרי האוניברסיטה וציין, כי "דרכה של חמאס היא דרך הניצחון של האמת על השקר, ניצחון ההתנגדות על הכיבוש ושותפיו". פוזי ברהום, דובר חמאס ברצועה, נשא נאום טלפוני בו הדגיש, כי "חמאס רשמה את דרך השחרור בדם, ובהתנגדות וכבר מתחילת המבצע הבטיחה ניצחון". (פלסטין אלא'ן, 18 בדצמבר 2012).

עצרת חמאס באוניברסיטת הפוליטכניקום בחברון הסטודנטים עורכים מפגן צבאי ונושאים דגמי רקטות (אתר רדיו אלאקצא באינטרנט, 18 בדצמבר 2012)

האירועים בשכם

9. במרכז העיר התקיימה ב- 13 בדצמבר עצרת רבת משתתפים. המשתתפים יצאו ממוסגד אלנצר, לאחר תפילת אחר הצהרים, לכיוון כיכר אלשהדאא' בלב העיר שם התקיימה העצרת. בעצרת השתתפו צירים במועצה המחוקקת, מושל שכם ואישים רשמיים נוספים (צפא, 13 בדצמבר 2012). בין המשתתפים היה אמין מקבול, מזכיר המועצה המהפכנית של פתח. בעצרת נשא **חסאם בדראן**, אסיר משוחרר אשר גורש לעזה, נאום טלפוני בו אמר, כי "ההתנגדות" (קרי, הטרור) היא הדרך היחידה להשבת זכויות העם הפלסטיני והדרך היחידה להגשמת אחדות לאומית. בנוסף, נאם גם אמין מקבול אשר בירך את חמאס ואת "הידיים אשר הביאו לניצחון בעמוד ענן" (צפא, 13 בדצמבר 2012).

10. לדברי **עדנאן אלצ'מירי**, דובר מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית, האישור לחמאס לערוך את העצרת בשכם ניתן על ידי מושל המחוז. לדבריו האישור ניתן בעקבות "האווירה החיובית והניצחון של כל הארגונים על התוקפנות הישראלית בעזה וההישג של אבו מאזן באו"ם" (מען, 10 בדצמבר 2012).

העצרת בשכם. מימין: מפגינים נושאים דגמים של רקטה בעצרת לציון יום השנה ה-25 להקמת תנועת חמאס, שהתקיימה בשכם. משמאל: משתתפי העצרת בכיכר מניפים דגלי חמאס (צפא, 13 בדצמבר 2012)

ראמאללה

עצרת חמאס בראמאללה (ופא, 14 בדצמבר 2012)

טול כרם

11. העצרת התקיימה ב-14 בדצמבר. במהלך העצרת הניפו המשתתפים דגלי חמאס ודגלי פלסטין. המשתתפים קראו קריאות בזכות "ההתנגדות". במהלך העצרת נשא דברים חסן ח'רישה, סגן יו"ר המועצה המחוקקת המזוהה עם חמאס, אשר הדגיש בדבריו, כי העם הפלסטיני רוצה להתאחד סביב רעיון ההתנגדות (אג'נאד, 14 בדצמבר 2012).

תהלוכה ברחובות טול כרם (פורום חמאס, 14 בדצמבר 2012)

קלקיליה

12. העצרת התקיימה ב-15 בדצמבר מהלכה קראו המשתתפים קריאות תמיכה בחמאס ובזרוע הצבאית שלה, לאור מבצע "עמוד ענן", בצד קריאות למען אחדות לאומית פלסטינית. בדברים, שנשא בעצרת נאצר עבד אלג'ואד, חבר מועצה מחוקקת מטעם חמאס, הדגיש, כי נוכחות חמאס ביהודה ושומרון שרירה וקיימת, למרות הקשיים שעברו עליה בשנים האחרונות. בנאום טלפוני שנשא שיח' טלאל אלבאז, פעיל חמאס משוחרר שגורש ושוהה כיום בקטר, הדגיש את דבקות חמאס ברעיון הג'האד ו"ההתנגדות" עד לשחרור פלסטין (אלרסאלה נט, 15 בדצמבר 2012).

דגלי חמאס מונפים בעצרת בקלקיליה ב-15 בדצמבר. מימין: דגלי חמאס מונפים. משמאל: ילד נושא דגם של רקטה (דף הפייסבוק אג'נאד, 15 בדצמבר 2012)

תערוכת חמאס באוניברסיטת ביר זית

13. טרם קיום העצרות, ציין ב-10 בדצמבר הגוש האסלאמי של חמאס באוניברסיטת ביר זית את יום השנה להקמת חמאס בשורה של אירועים. במסגרת זאת התקיימה תהלוכה ברחבי הקמפוס. משתתפי התהלוכה נשאו דגלי חמאס ושלטי תמיכה בחמאס כמו גם דגמים של רקטות ותמונות של בכירי חמאס ואסירים השוהים בבתי הכלא. בסיום התהלוכה נערכה עצרת תחת הכותרת "דרך הניצחון" בה נכחו משפחות פעילים שנהרגו, אסירים משוחררים, וחברי המועצה המחוקקת מטעם חמאס ביניהם ג'מאל אלטויל, אחמד עטון ומחמד אבו טיר. **בעצרת נשאו דברים אימו של יחיא עיאש ושל המחבל המתאבד איהאב אבו סלים** (פאל טודיי, צפא, 10 בדצמבר 2012).

14. כמו כן התקיימה בקמפוס תערוכה לציון מבצע "עמוד ענן". בתערוכה, שהתקיימה בכניסה לפקולטה לספרות, הוצגו תמונות ודגמי רקטות M-75 (רקטה ארוכת טווח מייצור עצמי המבוססת על טכנולוגיה איראנית). בין התמונות שהוצגו תערוכה, תמונותיהם של אחמד אלג'עברי ומחבלים נוספים, שנהרגו במהלך המבצע ברצועה. **בכניסה לתערוכה נפרס דגל ישראל עליו צעדו כל הנכנסים והיוצאים בתערוכה** (צפא, פלסטין אל'אן, 4 ו-5 בדצמבר 2012).

חברי מועצה מחוקקת מטעם חמאס פוסעים על דגל ישראל ביציאתם מתערוכה, שהתקיימה באוניברסיטת ביר זית לציון יום השנה ב-25 ליסוד חמאס (צפא, 5 בדצמבר 2012)